

Pita To Metengei Naha Rumbwero Chengi

¹ Ani Pita, ani Jisas Kurais Himache. Ani doha'a chengi a kaindau ti, kunu Gotri rihi naro himiyama hurahama le Pondas mapwa ki, Galesiya mapwa ki, Kapatosiya mapwa ki, Esiya mapwa ki, e, Bitiniya mapwa ki hima kicha hinga ku dau hima leni, kunu a kaindau. ² Imbihumbwa kapwa kui Yapai Gotri kunu ni ri hambwasini rihi minde hinga kunu ri ondiyasini ri Himamwale kipe to kunu ratorowani Gotri hima kupu hinga ku siraro ti, Jisas Kurais ni ku sirinawa, ri fi tiki kunu yokowa hima ako naha ku sira ki. Woro Gotri hima keke wo sumbu ga sembe wahapi sumbu ga kunu ki omwesika ya sa ete sukwanda.

Ete da ete da sumbu kipe naha ti hewen ko ki nunu nikisinda

³ Nui Apukolaka ri Jisas Kurais, ri Yapai, Gotri hi tini ma nu rasainda. Rindo nunu keke omwesika ri wokoni Jisas Kurais ni wa we tiki rini ai rasairo ti keke, himamwale ako naha ya nunu ri hasinda. Wosiwani Gotri ai nunu ra'aino gisi tini nu eripeni nu nikisinda. ⁴ Woro o gisi ki hewen ko ki dau ete da ete da sumbu kipe tini o nu torokonda. Ka sumbu kipe walambe ini hinde humbu kumbwa, kipe tumbwa ete dano. Mwa'ambwe mwe ti hewen ko ki Gotri otokunasiwani o dani kunu nikisinda. ⁵ Kunu Gotri ni sembe ku hasini rini ku sirinandau, o keke kipe naha ku da ki ri kwambu ki o kunu ri ichakisinda. O sumbu hinga ri wosiro ti, ri otokunasiro numbo ki kunu ni ri ai ra'ai kinani ri hambwandau. Woro o sumbu hinga ti Gotri ondiyasiro gisi jipe naha ki amwei o sirakonda.

⁶ Kunu Gotri ele sumbu kunu wosiro tini ku eripendau. Woro do nuwe ki ku dau gisi faiche ki Gotri ohounawani

ele ba fo ba fo simiyanehei sumbu ti kunu ki sukwakoni sembe amwaka ti kunu handau. ⁷ Woro Gotri o sumbu hinga kunu wosindau ti, o kui sembe ha sumbu tini nimba simiyaneheindau. Nu hambwanda, hi tiki tusiwani kwene kwene sukwandau gol okwe walambe ino. Woro sembe ha sumbu ti gol hinga mina, gol ni funda ete dikisini kipe naha. Woro Gotri sumbu fwele ichahangu hinga kunu simiyaneheiwa oti kui sembe ha sumbu ni kunu simiyaneheindau, sembe ha sumbu kuhi mwe naha'a. Wosiwambwa ichai Jisas Kurais to amwei ri sirasinimbwa, hi omwesika laka ti, eripe'aripe ti, e, sumbu kipe ku wosindaro hi ti, o kunu ri hakonda. ⁸ Hima mwe ri rini ku heinda nambwe, woro rini keke ete ku wondau. E, kui miya tiki rini ni ku heinda nambwe, woro sembe ti rini naha ni ku hasini ku eripendau. Woro o ku eripendau ti, do nuwe kipe eripe'aripe tini dikisindau, nui inaka ki hinde apa nu bwa kumbwa, minambwe naha. ⁹ Hinde wowani, rini ni sembe ku hasiwani Gotri kui himamwale tini ri ai ra'airo sumbu ti, sembe ha sumbu kuhi ki waro mwe kipe naha hinga ku torondau.

¹⁰ Gotri kunu ai ra'aindau sumbu doti, kale imbi-humbwa Gotri mwanji bwarakarandaro hima le kunu ki sukwakondau Gotri hima keke wo sumbu ni wu bwaro. Wu bwaro mwanji mwe ti, ka Gotri ai nunu ra'aindau sumbu tini sawero, woro o tini wu hambwa kinani tau kwambu wu ra ra wu kilindaro. ¹¹ Woro Kurais Himamwale kipe to wui sembe we ki dasini wunu sawekawendawani Kurais nomo ba fwele ri rasinimbwa hi omwesika laka ri torono sumbu tini wu hambwaro. Wokoni wunu o mwanji mu ni wu ai hambwa kinani ka hinga wu anasili anasilindani ya wu wakinda: “Hinde gisi naha ki ri tasini nomo ri rakondau?”, e, “Bwele sumbu hinga to ka gisi ki sukwakondau?” ¹² Wosiwani Gotri wunu mekusiro tau ra sumbu wuhi ti, Gotri wunu mekuwani wu bwaro mwanji wuhi ti, wunjenga ai wunu okula kinani wu bwa

hinga, ele biya hima, kunu, ni okula kinani wu bwano. Wosiwani wunu o sumbu ni wu sirinani wu bwaro. Woro apa do nu dau gisi ki Gotri to ri Himamwale ako ti hewen ko ki hambwewani do nuwe ki sikasiwani o ri kwambu kumbwa Gotri mwanji kipe bwandau hima o mwanji hinga numbwa wu bwandau. E, ensel le okwe wunu do Gotri mwanji kipe naha tini wu mendi kinani au wunu saindau.

Gotri halayasini nu da kinani nunu ri ucharo

¹³ O keke, kui inaka ni ku otokunasini ku rano tau tini ma ku hambwafwa'aisi. Wondani sembe ha sumbu kuhi ti, kui inaka ki ku toronambusini Jisas Kurais amwei ri sirano gisi ki ri hima keke wo sumbu kunu tambwa tano sumbu tini ma ku nikisinda. ¹⁴ Kunu imbihumbwa ku hikisasini ku wosindaro sumbu hukwe ti ku hanja'aisini che leto nuwai yapai mwanji tini sirinandau hinga Gotri ni ma ku sirinanda. ¹⁵ Gotri rini halayasini dau hima naha, woro o Gotri to kunu uchawani ku taro. O keke ku ichi'uchandau numbo ti kipe naha halayasini ma ku ichi'uchanda. ¹⁶ Hinde wowani, Gotri chengi ki ka hinga sawero: “Ani halaya naha sini a dau. E, kunu okwe o hingambwa halaya naha sini ma ku da.”

Gotri ya omwesika naha ki wungwa nunu ri jiro

¹⁷ Kunu Gotri ni ku uchani ka hinga ku sawendau, “Yapai.” Woro ka Yapai nu nandau hima ri, rini hima leto hima leni kipe na kapwa nani kilindau hinga nunu ri kilinda nambwe. Mina. Rini nu wosindau sumbu mwe tini funda funda ri heisini nunu tinda ete kilindau hima. O keke, kuhi minde mina do nuwe ki ku dau ti, ma ku akindani ku ichi'uchanda. ¹⁸ Hinde wowani, ka ku hambwahito. Imbihumbwa kui atei hima le kunu sawekawero himamwale ga da nambwe sumbu leni ku sirinandaro ti, Gotri wungwa ti kunu ri jisini o kunu ri ratasinda. Woro do nuwe ki walambe indau mwa'ambwe kipe naha ti, silifa ga gol ga, o ki wungwa kunu ri jisini ri

rata nambwe. ¹⁹ Mina. Oti Kurais ri fi kumbwa wungwa kunu jiro. Fi mwe ti, ya ki hinde ra kumbwa, omwesika naha. Kurais mwe ri rini Gotri ni angu'omwe hinga haro akisai sipisip che hinga, kipe naha mimbongo wambongo nambwe. ²⁰ E, Gotri do nuwe ri wosi nambwe gisi ki, Kurais o tau hinga ri ra kinani ri ondiyasiro. Wosinumbwa do gisi jipe ki kunu ri okula kinani amwei ya rini rawara. ²¹ Rini ni ri rawarasiwani kunu ri okulawanimbwa Gotri ni sembe ti ku haro. Gotri to Kurais ni wa tiki rini ai rasaisini hi omwesika laka ti rini haro. O keke apa Gotri ni sembe ku hasini ri ai tani kunu ri ra'ai kinani ku nikisindani o ku kipehekinda.

Nui hiparakambwe le keke ma nu wo

²² Kunu Gotri mwanji mwe naha ni ku sirinaro ti keke, kui sembe ti halaya naha. Wosiwani ele kui hiparakambwe leni mwe naha ku okokonandau, miho hinga gamindache ri wunu ku hambwanda nambwe. O keke apa kunu ele kui hiparakambwe le keke mwe naha ma ku wo. ²³ Hinde wowani, kunu rupwa tiki aku ako eindau hinga naha ku sirahiro. Kunu kapwa wondau ahirahi mwe ki ku sira nambwe. Mina. Kunu ete da ete da ahirahi mwe ki fwamwe dingini ku sukwaro. Ahirahi mwe mwe ti, himamwale tinga dau ete da ete da Gotri mwanji kipe tini sawero. ²⁴ E, Gotri chengi ka hinga sawero:

“Dele himiyama hurahama wunu tinda ete ki hinga. Wosiwani wui ka'apwe ti, wariko tito buyandau hinga. Ki oti rika'aiwani wariko oti hakoni ya sikau.

²⁵ Woro Gotri mwanji tombwa ya ete da ete dakonda.”

Ka Gotri mwanji ti o kunu wu sawesinda.

2

Apukolaka rini himamwale tinga dau humokuto kipe hinga

¹ O keke kunu ele nimba gambo mwanji ga ele kapwa sumbu ga ma tinda ete ku hanja'ai. Wondani ya mwa'ambwe chele hima ni inaka kapwa hinga hambwandau sumbu ti, e, hima leni gumwa tokwe sawendau sumbu ti, ele sumbu hinga okwe ma tinda ete ku hanja'ai.

² Nu hambwanda, che akiche le wunu muku keke wu wondau. Wondau hingambwa kunu okwe muku keke ma ku wo. Muku mwe ti, nimba gambo mwa'ambwe fwelenga wu anahulehu nambwe. Muku mwe ti, kui himamwale tini okulandau. O muku to kunu okulawa hima laka ku tisiwa Gotri kunu ra'ai ki. ³ Mwe naha, kunu kui Apukolaka ri hima keke wo sumbu ti ku simiyaneheini ku hambwasidau, rini hima kipe naha.

⁴ Kunu rini tambwa ma ku ta, hinde wowani, rini himamwale tinga dau humokuto. Hima leto kapwa nani rini wu dukuni wu rumbwero. Woro Gotri to kipe naha rini nasini rini ondiyasiro. ⁵ E, kunu okwe himamwale tinga dau humokuto. Wosiwa Gotri kunu ki aka hinga ri kisiwa ri Himamwale kipe tito o ki sa kwai da. Ete wosiwa kunu Gotri tau tumbwa randau puris hima hinga ku dasini kui himamwale ti Gotri ni angu'omwe tini handau hinga ma ku handa. O kui angu'omwe hinga ti, Jisas Kurais hi ki ku hawani Gotri o tini okokonandau.

⁶ Hinde wowani, Gotri chengi tiki o sumbu hinga tini ka hinga ri sawero:

“Ma mendi, ani humokuto kipe naha foti aka tini yeni ekikinasi kinani ani ondiyasiwani o da.

Woro humokuto mwe ti, Saiyon ko ki ani owesiwani o da.

E, hinde na hima forito sembe rini ni hano ti, rini huruhumba hinde ri hei kumbwa. Minambwe naha.”

⁷ Kunu sembe rini ni ku haro hima ele, do humokuto kunu keke kipe naha. Woro, sembe rini ni ha nambwe hima le, Gotri chengi ka hinga wunu sawesinda:

“Do humokuto aka rasai hima le kapwa wu nani wu rumbwero tito apa aka worumbo hinga alase naha ki fwasini ya eninda.”

⁸ Gotri chengi ka hinga ai wunu sawesinda:

“Doha'a humokuto ki hima le hichakondau. Doha'a humokuto beiye ki hima le yitini dasilonani rain-dau.”

Wunu wu hichakou, hinde wowani, Gotri mwanji ni wu mendini wu sawesiya'aikoni wu hichakou. Woro o sumbu wunu ki sukwano ti, imbihumbwa Gotri o sumbu hinga sukwa kinani ri ondiyasiro.

Nunu Gotri himiyama hurahama hinga nu dau

⁹ Woro kunu, Gotri rihi kunu naro hima le, kunu King Apukolaka ri puris hima hinga halayasini ri himiyama hurahama hinga ku dau ti, kui takisopo ki Gotri wosiro ele sumbu kipe ni amwei ku sawenda kinani. Ka Gotri kunu ri uchawani sundu ti ku andosini ku tawani ri lindana kipe naha ki kunu ri rakaruro. ¹⁰ E, imbihumbwa kunu hoko pe himiyama hurahama hinga ku daro. Woro apa kunu Gotri himiyama hurahama minde naha ku dau. Imbihumbwa Gotri hima keke wo sumbu ti ku toro nambwe, woro, apa ku torohiro.

Nunu Gotri tau ra himache hinga ma nu da

¹¹ Ai nau le, nunu do nuwe ki hima kicha hinga gisi faiche naha nu dakondau. O keke ka hinga o kunu a sawenda: Kunu sembe hukwe ti ma tinda ete gumwa ku si. Hinde wowani, o sembe hukwe to kunu diki kinani kui himamwale ga o ete anayenda. ¹² Woro kunu ele sembe ha nambwe hima lei wui nindo ki kipe naha tumbwa ma ku ichi'uchanda. Wondawa kapwa mwanji fwele kunu wu sawekoni kui sumbu kipe tini sa wu heini ri ai tano gisi ki Gotri hi ti sa wu rasai.

¹³ Kunu, Apukolaka keke do nuwe pe hima lei lo mwanji ele ni ya ma ku sirinanda. E, king apukolaka kunu ri aulin-dawa, o ri mwanji numbwa ku mendini ma ku sirinanda. ¹⁴ E, gapiman himako i lo mwanji ti okwe ku mendini ma ku sirina. Hinde wowani, king apukolaka wunu rumbwewani ele kapwa sumbu wosindau hima leni kapwa sumbu wasa wunu handani ele sumbu kipe wosindau hima leni wui hi ti wu rasindau. ¹⁵ Hinde wowani, Gotri okokona ti ka hinga ku wosi ki: Kunu sumbu kipe tumbwa ku wosindani, ele hikisafakisani ambwatinambwatindau hima lei takisopo ti ma wunu atipisi. ¹⁶ Kunu Gotri kunu wosiwani lalaunasiro hima hinga ma ku ichi'uchanda. Woro ka Gotri kunu wosiwani ku lalaunasini dau sumbu tini ku jamekoni kui kapwa sumbu tini ku yani kinani nika'ari hinga ku yekichasi kei. Mina. Kunu Gotri tau ra himache hinga ku dasini ele sumbu kipe ni ma ku wosinda. ¹⁷ Kunu ele hima ni inaka kipe hambwandau hingambwa ma wunu hambwanda. Wondani ele sembe haro hiparakambwe kuhu le keke ma wunu wonda. Kunu Gotri naha ni ma ku akindani ele king himako i hi le ku rasainda.

Nunu Jisas seke wange tumbwa sirinani nomo ti ma nu ra

¹⁸ Kunu tau ra himache le, kunu kunu aulindau hima ni ku akindani ri tako tokwe ku dasini ele sumbu kipe hinga ma rini ku wosinda. Woro sumbu kipe naha kunu wosini mwanji binda ki kunu saweni kunu aulindau hima numbwa, mina, mwanji kwambu ki kunu bwani kunu aulindau hima le okwe, wui tako tokwe ya ma ete ku da. ¹⁹ Mwe naha, Gotri naha ni ku hambwasini ku ichi'uchandawa amwaka ti nindumwasari kunu handawa kunu o nomo hinga ni ku kichasini ku dawa, Gotri o sumbu hinga tini ri okokonandau. ²⁰ Woro kapwa sumbu fweleni ku wosiwa kunu yewa, o sumbu wasa ni wunu ku ai wosi

nambwe nimba ku dawa, o sumbu hinga ku wosiro ti keke apa bwele hi kipe ni ku torono? E, sumbu kipe tini ku wosiwa kunu yewa, o sumbu wasa ku ai ha nambwe ti nawa, Gotri o sumbu hinga tini ri okokonandau. ²¹ Gotri o sumbu hinga tini ku wosi kinani kunu uchawani rini tambwa ku taro. Hinde wowani, Kurais okwe kunu okula kinani nomo omwesika naha ti ri raro. O sumbu hinga ri wosiro ti, rini ku sirina kinani himamwale hinga ri mekuro. O keke, kunu ri seke wange ti ma ku sirinanda. ²² Rini kapwa sumbuche fori ri wosi nambwe. Wondani ri takisopo ki mwanji gambo foti wu mendi nambwe. ²³ Wunu rini saweholiyandawani rini ga wasa wunu ri saweholiya nambwe. Amwaka ti rini wu handawani, rini ga ele hima ni mwanji kwambu ki wunu ri sawe nambwe. Mina. Ri himamwale ti, koti norukweni kilindau hima ri, Gotri, ri tapa tenge ki ete ri yenguro. ²⁴ Kurais nui kapwa sumbu keke nomo ti ri rakoni rinjenga ri hima tape ti me yapweke tiki ri ohumbwero. O sumbu hinga ri wosiro ti, ele kapwa sumbu hinga nu hanja'aisini, ri sumbu kipe tini nu sirinani nu ichi'uchanda ki ri wosiro. Ri hima tape rini wu yero ti keke kipe naha o kunu ri wosisinda. ²⁵ Imbihumbwa kunu fe che asa che hinga numbo kipe ti ku hanja'aisini ku indaro. Woro apa o kui himamwale enepeni aulindau hima ri tambwa ku ai taro.

3

Anahopwero himiyama hurahama leni sawero mwanji

¹ Woro o hingambwa kunu hura liro humwe le, kui hurache le tako tokwe ma ku da. Wondawa kui hurache fwele Gotri mwanji ti wu mendini wu sirina nambwe hima le, mwanji mama bwani ekichasinda nambwe ku gainasini ku wosindau sumbu kipe kuhi ti wu heini Gotri ni sembe sa wu ha. ² Mwe naha, kunu humwe leto Gotri

ni ku akindani sembe kuhi halayasini ku ichi'uchandawa wunu o kui sumbu ni wu heikoni sembe ti Gotri ni o wu hakonda. ³ Kunu humwe kipe naha ku wa'ai kinani hima tape kuhi tini ka'apwe nimba ku wosinda kei. Mwa simba kuhi tini ku munjindani gol ba wosiro ele mwa'ambwe ni so'oindani, e, ya laka ki randau ele ba fo ba fo deresi ku so'oinda kei. ⁴ O sumbu hinga ti sa biya da. Sembe we kuhi ki dau himamwale kuhi ni ka'apwe ma ku wosisi. Ka'apwe mwe ku wosisiwa hinde apa kapwasi kumbwa. Sumbu mwe ti sembe wahapi tito dasiwani himamwale tito himatindau. Gotri miyaningisopo ki o sumbu hinga kipe naha. ⁵ Imbihumbwa, Gotri ni akindani rini ni wu nikisindaro humwe ele, wunu o hingambwa wu wosindaro. Worotito o ka'apwe hinga numbwa wu toroni humwe kipe naha wu wa'aisini wui hurache le tako tokwe wu daro. ⁶ E, Sera o sumbu hingambwa wosiro humwe fo. Tini Epuraham mwanji tumbwa ti sirinandani ti hacha hinga rini ti nandaro. Woro sumbu kipe tumbwa ku wosindani sumbu fwele keke ku akinda nambwe ku dawa, kunu Sera himiyama che hinga ku dau.

⁷ Woro kunu humwe hopwero hima le okwe, kunu ku hambwafwa'aisini kui humwe le keke ku wondani wunu ga ma ku da. Himiyama le wui ukume ti hurahama lei ukume hinga, mina. O keke ma nimba wunu enependa. Hinde wowani, ichai, Gotri hima keke woni ri rawakaro himamwale rihi ti wunu ga funda ete ku ai torokondau. E, ka sumbu hinga tini ku sirinandawa, Gotri ni ku uchahambwandau sumbu kuhi ti apa mwa'ambwe fotito hinde kunu ichaki kumbwa.

Nunu sembe funda naha ki ma nu da

⁸ Apa do mwanji jipe ya humbukondawani ka hinga a sawekonda: Kunu sembe funda naha ki ma ku dasini ele hima keke ma ku wo. Kunu hi kuhi tini ku rakaisini ele

kui hiparakambwe le keke ku woni ele wui nomo ni ma ku randa. ⁹E, hima le kapwa sumbu ti kunu wosiwa apa kunu ga kapwa sumbu wasa ai ku wosi kei. E, kapwa mwanji ti kunu bwawa, apa kapwa mwanji wasa wunu ku bwa kei. Mina. Kunu ga ka sumbu hinga ma wunu wosi: Gotri ni ma ku uchahambwawa wunu keke ri woni sa wunu okula. Gotri o sumbu hinga ku wosi kinani kunu ucharo ti, Gotri ri kwambu kunu hawa ri sumbu kipe ni ku toro kinani kunu ucharo.

¹⁰Hinde wowani, Gotri chengi ki ka hinga sawesinda:

“E, hima fori eripe'aripeni gisi rihi ki kipe tumbwa ri ichi'ucha kinawa ri takisopo ki apa kapwa mwanjiche fori sukwa kei, sa nimba ete ri gainasi. Apa nimba gambo mwanjiche fori ri bwano ti keke takisopo rihi ti sa ri dimisi.

¹¹Rini kapwa sumbu hinga tinda ete gumwa sa ri sisini, sumbu kipe tumbwa ya sa ri wosinda. Wondani ele biya hima ga sembe wahapi ki ri dani o sumbu numbwa sa ri sirinanda.

¹²Hinde wowani, Apukolaka i miya ti hima kipe leni heini wunu okulandau. Wondani gisi gisi wu uchahambwandau sumbu ni wasamba rihi ti ri owesini ri mendindau. Woro kapwa sumbu wosindau hima leni Apukolaka ri miyaningisopo ti gumwa wunu sindau.”

Sumbu kipe nuhi ti keke amwaka ti nu mendino

¹³Kunu sumbu kipe tini ete ku sirina ki au kunu saindawa hinde na hima to walambe sumbu kunu wosino?

¹⁴Woro gisi foki sumbu kipe ti ku wosiro ti keke amwaka ti ku mendiwa ma nimba ku eripe'aripenda. E, nimba ku aki kinani sumbu fwele wu wosiwa apa ku akini ku apapana kei. ¹⁵Mina. Kui sembe ki Kurais numbwa kui Apukolaka hinga ku hambwa hambwa ma rini ku

akinda. Wondawa hima fwele kui sembe we ki ku toron-ambusini ku nikisindau sumbu ni kunu siliwa, mwanji wasa wuhi ti norukweni ku sawekawe kinani gisi gisi ma ku otokunasinda. ¹⁶ Woro o sumbu hinga ku wosi kinawa, kunjenga kui sembe tini ku kilindawa halaya naha ki dawa wunu keke ku woni mwanji binda ki ma wunu sawe. Wondawa Jisas hi ki ku wosiro sumbu kipe kuhi ti keke hima fwele kunu wu saweholiyani kapwa mwanji fwele kunu wu bwandawa wunjenga wu bwaro kapwa mwanji keke huruhumba ti o wu ai heikonda. ¹⁷ Woroti Gotri okokona nawa sumbu kipe nu wosindau keke amwaka ti nu mendindau sumbu ti, kapwa sumbu ti keke amwaka nu mendindau sumbu tini dikindau.

Kurais nui kapwa sumbu ri rani rumbwe ki ri haro

¹⁸ Woro Kurais ni ma nu hambwa. Rini nui kapwa sumbu ri rani ri rumbwe kinani numbo funda naha ri haro. Rini hima kipe naha rito, nunu kapwa hima le keke ri haro ti, Gotri tambwa nunu ri ai rata ki. Woro ri hima tape tumbwa rini wu yeni wu sisiwani himamwale rihi tito ai saisini o ya da. ¹⁹ E, ri hasiwani ri himamwale tito ini ele haro hima lei himamwale ti Gotri kalapus wunu wosiwani ambusuwa ko ki dau leni Gotri mwanji kipe ti ya wunu sawe. ²⁰ Woro ele hima imbihumbwa Nowa ri daro gisi ki Gotri mwanji kipe ti wu yetupwandaro. Wondawani Gotri o wu wosindaro kapwa sumbu keke amahani sumbu wasa ti wunu ri ha nambwe, ete wunu ri nikisindaro. Woro Nowa to o gisi ki sipi laka fo ri wosisini ele ri tapa'angi hatachi namili hima kupu rihi lenga o sipi we ki wu rarusini wu dawani ka fwa laka sukwani ele hima hinga tinda wunu yewaliwani kale hima fisiche tombwa wunu yewali nambwe. ²¹ Do fwa mwanji, ai kunu ratandau uku ya sumbu tini mwanji yepe ki sawero. Woro uku yandau sumbu mwe ti, himasingi ni yokoni rawakandau tini sawe

nambwe. Mina. Oti Jisas fi tito sembe kuhi tini yokosiwani hima ako naha ku siraro keke Gotri ni mwanji mwe naha kumbwa ku bwani ku injindau sumbu tini sawero. O sumbu hinga ku wosiwa ai kunu ra'ai kinani Jisas Kurais ai sairo. ²² Hima mwe ri hewen ko tokwe ri isini Gotri tapa mama tokwe ya ri lininda. Wondawani ensel le, e, hewen ko ki dau kwambu chele mwa'ambwe ba fwele okwe ri tako tokwe wu dau.

4

Nomo nu rani hoko pe sumbu ni ma nu hanja'ai

¹ Kurais ri hima tape ki amwaka ri mendiro. Woro hingambwa kunu okwe ri inaka tini ku sirinano sumbu ni au anayendau mwa'ambwe hinga ma ku toro. Sumbu mwe ti ka hinga: E, hinde na hima to ri hima tape ki Kurais hi keke nomo ti ri rani amwaka ti ri mendiro ti, ori hima rini ri kapwa sumbu ti ri hanja'aihiro. ² Woro ka hima hinga do nuwe ki ete ri dano gisi ki, hima i sembe ki sukwandau okokona tini ri sirinani hinde ri ichi'ucha kumbwa, mina, Gotri okokona tumbwa ri sirinandano. ³ Kunu imbihumbwa kale bai hoko pe himako wu wosi ki wu okokonandau sumbu hingambwa gisi miyafu hinga ku wosindaro. Sumbu mwe le kale: Hima i humwe sawe sumbu ti, nuwe pe mwa'ambwe ni okokonandau sumbu ti, uku sumbwe ani ambwatinambwatindau sumbu ti, ahirahi laka wosiwani uku sumbwe lenga asini ambwatinambwatindani ele kapwa sumbu hinga wosindau sumbu ti, e, Gotri lo mwanji tini yetupwasini nimba gambo gotri ni lotu wondau sumbu ti. Woro o sumbu hinga ku wosindaro gisi kuhi ti humbuhiro. ⁴ Apa kunu dele kapwa sumbu hinga wunu ki talesinda ki wunu ga au saine fundu ku ai wosinda nambwe. Wondawani wunu o tini wu heini wu apapanani kapwa mwanji ti o kunu wu sawenda. ⁵ Woro ichai Gotri ni ele kapwa sumbu wu

wosindaro mwanji mu ti o ya rini wu sawekawekonda. Rini hima i sumbu kilindau hima laka hinga ri dasini ele ha nambwe hima lenga haro hima lenga wui sumbu ni ri kili ki o ri otokunasinda. ⁶ Do mwanji mu keke, imbihumbwa Gotri mwanji ti haro himako wunu okwe ri bwaro. Wunu do nuwe ki wu ichi'uchandaro gisi ki wui kapwa sumbu keke Gotri wui hima tape ki hima handau sumbu ti wunu haro. Woro o sumbu hingambwa ele hima ki sukwandau. Haro himako Gotri mwanji wu mendiro ti, Gotri wui himamwale tini okulawa Gotri dau hingambwa ete wu da ki.

Gotri peresen ti kipe ku aulini ku randa

⁷ Dele nuwe pe mwa'ambwe humbuno gisi ti takaihiro. O keke Gotri ni gisi gisi ku uchahambwanda kinani ku hambwafwa'aisini kunjenga ma ku aulinda. ⁸ Ele ku sirinandau sumbu kipe lei nindo ki, kunjenga ku anakekewondau sumbu ni ma ete ku toronambusi. Hima lenga anakekewondau sumbu ti, ele hima leto wosiro kapwa sumbu ni hikisani gumwa sindau. ⁹ E, kunu ga dau kui hiparakambwe leni kui aka we ki ku rakaruni ma wunu yakwani okulanda. Apa o sumbu hinga ku wosino tini sembe nomo ti ku hambwa kei. ¹⁰ Kunu tinda ete funda funda Gotri kunu haro peresen ti ku torosindau. Woro o peresen ku tororo ki kui hiparakambwe le ma wunu ku okulanda. O sumbu hinga ku wosindawa Gotri tau ra himache kipe naha ku sirasini Gotri kunu keke woni funda funda kunu haro peresen anandi ele ni kipe tumbwa ku aulindano. ¹¹ E, hima fori Gotri mwanji tini ri bwandau ti nawa, rini Gotri mwanji minde naha numbwa sa ete ri bwanda. E, hima fori sios tau tini ri okulandawa, rini Gotri rini haro kwambu ki o tau tumbwa sa ete ri randa. Wondawa Jisas Kurais hi tiki ele tau hinga wu randau ti,

Gotri hi ti sa wu rasai. Hinde wowani, rini ki hi omwesika tinga, kwambu omwesika tinga ete da ete dau. Mwe naha.

Jisas ga amwaka funda mendindau sumbu

¹² Ai hiparakambwe le, hi hinga undau simiyanehei sumbu foti kunu ki sukwawa kunu apa ka hinga ku hambwa kei, “Ka sumbu hinga ti nunu kumbwa anandi naha sukwaro.” Wokoni apa ku apapana ki. ¹³ Mina. O nomo hinga ku randau ti, Kurais ga funda o ku randa. O keke ma nimba ku eripe'aripenda. Wosiwa ichai hi laka rihi ti amwei sukwano gisi naha ki eripe'aripe sumbu omwesika naha ti kunu ki ya o ete dakonda. ¹⁴ Kunu ki dau Jisas i hi ti keke kapwa mwanji ti kunu sawendawa ma nimba ku eripe'aripenda. Hinde wowani, hi laka tinga kwambu omwesika tinga dau Gotri Himamwale kipe ti kata'amwa kunu ga o da. ¹⁵ Woro apa o kui nindo ki hima fori hima yesi sindau ti, hili yandau ti, ele sumbu ambwe sumbu ambwe wosindau ti, e, hima lei mwa'ambwe tini olohoindau hima hinga ri dawa, o sumbu rihi keke hima le amwaka miyafu apa rini ha kei. ¹⁶ E, Kurais ni ri sirinandau keke, o nomo hinga rini hawa apa o nomo ni rano ti, huruhumba hinga hei kei. Mina. Kurais hi tiki Gotri hi tini ya ma rasainda.

¹⁷ E, Gotri ri hima kupu leni mwa rasaini wunu bwano gisi ti takaihiro. Woro ka mwanji nunu ki mwaseni ri kilikondau ti nawa, Gotri mwanji kipe tini sawesiya'aindaro himako ni hinde hinga apa wunu ri wosikondau? ¹⁸ Woro Gotri mwanji ete sawero,

“E, Gotri ni sirinandau hima kipe leni tau kwambu rani wunu ra'aino ti nawa, apa Gotri ni gumwa wu sisini kapwa sumbu leni wosindau hima leni hinde na hinga wunu ri wosikondau?”

¹⁹ O keke hima fwele Gotri okokona tiki nomo ti wu randawa, ele wui numbo kipe naha kumbwa sa wu siri-nandani wui himamwale ti Gotri tapa tenge tiki ya sa wu owesi. Hinde wowani, rindo nunu ri wosisini gisi gisi kipe naha tumbwa ete nunu ri aulindawani nu dau.

5

Kunu sios aulindau mekupu hima le Gotri himache leni norukweni ma ku aulinda

¹ Ani apa kui sios mekupu leni wunu a sawekondau. Ani okwe kunu ga funda sios mekupu hima fo. Woro ai miyache naha ki ani heiwani Kurais o nomo ri raro. Woro kunu ga ani ga ichai Kurais hi laka tinga amwei ri sirawa nunu okwe o hingambwa o nu sirakonda. O keke kunu sios mekupu hima le ka hinga tau ku ra ki o kunu a sawenda. ² Kunu ele Gotri ni sembe haro hima hinga kui tapa tenge tiki dau leni norukwenahani ma ku aulinda. Woro apa kunu o tau hinga ti, hima fweleto kunu ekichasiwa sumbumari tiki walambe tau ti ku ra ki. O hinga ti mina. E, kunjenga Gotri okokona tini ku sirinani ri tau tini au kunu saini ku kipehekiwa, o tau hinga ti ma ku ra. Kunu apa ya kekembwa ku wondani o tau ku randa kei. Mina. Sembe kuhi ti o tau numbwa au saini ma ku randa. ³ Woro kunu apa mekupu hima hinga ku etisini Gotri ele hima kui tapa tenge ki kunu yengusidau leni kapwa asa hinga wunu fwangicha kei. Mina. Kunu mwa'ambwe kipe fo hinga ku enindani ele Gotri hima kupu leni numbo kipe tini wunu ku mekusindawa, o numbo kipe ni sa wu sirinanda. ⁴ Woro ka tau hinga ete ku randawa, ele Gotri hima kupu leni enepeni aulindau wui Apukolaka ri amwei ri tani ri sirawa, o gisi ki kapwasinda nambwe mwa'ambwe foti o ya ku torokonda.

Nunu nunjenga nu rakainhasini nu hambwafwa'aisini dawa nu da

⁵ Woro o hingambwa, kunu ele hima wapache, kui sios mekupu lei tako tokwe ma ku da. Kunu kunjenga rakaindau sumbu ti ku torosini, kui hiparakambwe lei tako tokwe ma ku da. Ka Gotri mwanji ku hambwasindau, “Gotri hi rasaindau hima leni ri yetupwani ri rumbwendau, wosini hi wuhi rakaindau hima le keke ri wondau.”

⁶ O keke kunu kui hima tape okokona ti ma ku rakaisini Gotri tapa kwambu tako tokwe ma ku da. Wondawa o ri ondiyasiro gisi naha tawa, o kunu toroni rasaikonda. ⁷ Ele kui nomo hinga tinda ete ri tapa tenge ki ya ma ku yengusi. Hinde wowani, rinjenga kunu keke woni kunu ri aulindau. ⁸ Kunu hambwafwa'aisini da, kui miho hima ri, Saiten, rini kapwa asa fori, laiyon, to ata ti au laka gindau hinga. Wondani hima fweleni wunu se kinani ori ichi'uchanda. ⁹ Woro kunu sembe ha sumbu ti kwambu tiki ku etisini ma rini yetupwani ku rumbwenda. Ku hambwandau, dele nuwe tipa laka hinga ki dau kui hiparakambwe fwele, wunu okwe o ku randau nomo hingambwa ele wu randa. ¹⁰ Hima keke woni hima okulandau sumbu mu naha ti Gotri ki dau. O Gotri tombwa Kurais hi tiki kunu ri ucharo ti, rini ki lindanasini ete da ete dau himamwale ti ku toro ki. Woro nomo ti gisi faiche naha ki ku rawambwa, Gotri tombwa kipe naha kunu ri rasaini ri ai ri esino gisi tawa ku ai hichako hinga, kwambu tiki o ku etikonda. ¹¹ Rini kumbwa kwambu ya sa ete da ete da, mwe naha.

Mwanji tipache fo

¹² Dele mwanji faiche kunu a sawero ti, nui hiparakambwe fori, Sailas, ani hambwawani rini tau kipe tumbwa ri randau, woro ri tapa tenge tiki a kairo. Do chengi kunu a kairo ti, kui sembe tini a yeni a rasaini

kunu ani okula ki a kairo. Hinde wowani, o chengi ki Gotri kunu keke woni gisi gisi kunu okulandau sumbu to mwe naha, o tini amwei kunu a sawero. Woro kunu o Gotri hima keke wo sumbu ki kwambu naha ki ma ku eninda.

¹³E, Bapilon ki dau sios hima le, Gotri kunu ga funda rihi wunu ri nasindau leto o kunu wu wese'anda. E, ai che ri, Mak, okwe o kunu wese'anda. ¹⁴Kui hiparakambwe lenga kui hima keke woni hima okulandau sumbu kuhi ki tapa ti ma ku anayenguna.

Kunu Kurais hi tiki dau hima le, Gotri sembe wahapi ti kunu ki funda funda o da.

Kwanga New Testament

The New Testament in the Kwanga Language of Papua New Guinea

Nupela Testamen long tokples Kwanga long Niugini

copyright © 1992 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kwanga

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 19 Jul 2019 from source files dated 23 May 2019

9b9d210f-fdb8-5c15-b5b1-101223ee7f43